RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 78.042/1/V
van 31 juli 2025

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein onderwijs en vorming, wat betreft de structuur en organisatie van het leerplichtonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het hoger onderwijs en de clb’s’

‡LW-DBHZMCBBJ-HIAECYX‡

Op 22 juli 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 5 september 2025,[*] een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein onderwijs en vorming, wat betreft de structuur en organisatie van het leerplichtonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het hoger onderwijs en de clb’s’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 28 juli 2025. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Bruno PEETERS, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 31 juli 2025.

*

[*] Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juni en 15 augustus.

‡LW-DBHZMCBBJ-HIAECYX‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe verschillende wijzigingen aan te brengen in 20 besluiten van de Vlaamse Regering. Het ontwerp, dat kan worden bestempeld als een verzamelbesluit, bevat uituiteenlopende maatregelen die betrekking hebben op de structuur en organisatie van zowel het basis- en secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, de centra voor leerlingenbegeleiding als het hoger onderwijs.

Behoudens een beperkt aantal uitzonderingen treden deze maatregelen op 1 september 2025 in werking.[1]

BEPERKTE OMVANG VAN HET ONDERZOEK

3.1. Het ontwerp werd reeds voor advies aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, voorgelegd en gaf aanleiding tot advies 77.809/1 van 3 juli 2025.[2] In dat advies bracht de Raad van State advies uit over alle artikelen van het ontwerp, behalve de artikelen 3, 1°, 4, 8, 1°, 9, 16 tot 23, 30 tot 33 en 35, omdat de adviesaanvraag wat die artikelen betreft onontvankelijk was. De genoemde bepalingen zochten immers rechtsgrond in bepalingen van het ontwerp van decreet ‘over de lerenden en de organisatie in het onderwijs’ of in bepalingen van amendementen bij dat ontwerp van decreet, die nog niet door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement waren aangenomen of in bepalingen die onlosmakelijk verband hielden met die nog niet aangenomen bepalingen.

Het decreet ‘over de lerenden en de organisatie in het onderwijs’ werd ondertussen door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement aangenomen op 16 juli 2025[3] en werd op 18 juli 2025 door de Vlaamse Regering bekrachtigd en afgekondigd[4].

---

[1] Artikel 64 van het ontwerp.

[2] Adv.RvS 77.809/1 van 3 juli 2025 over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein onderwijs en vorming, wat betreft de structuur en organisatie van het leerplichtonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het hoger onderwijs en de clb’s’.

[3] *Parl.St.* Vl.Parl. 2024-25, nr. 312/4.

[4] Https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering/beslissingen-van-de-vlaamse-regering/bekrachtiging-en-afkondiging-decreet-over-de-lerenden-en-organisatie-in-het-onderwijs.

‡LW-DBHZMCBBJ-HIAECYX‡

3.2. De Raad van State, afdeling Wetgeving, verleent, behoudens in geval van wijziging van de juridische context, in de regel geen nieuw advies over bepalingen die reeds eerder zijn onderzocht of die zijn gewijzigd ten gevolge van in eerdere adviezen gemaakte opmerkingen.

Aangezien de artikelen 3, 1°, 4, 8, 1°, 9, 16 tot 23, 30 tot 33 en 35 van het ontwerp nog niet werden onderzocht wordt het onderzoek beperkt tot die bepalingen. Voor de overige artikelen van het ontwerp, die niet werden gewijzigd, wordt verwezen naar het voormelde advies 77.809/1.

RECHTSGROND VAN DE ONDERZOCHTE BEPALINGEN

4.1. De in dit advies onderzochte bepalingen vinden in beginsel rechtsgrond in één of meer van de bepalingen die worden opgesomd in de rubriek ‘Rechtsgronden’ in de aanhef van het ontwerp[5] behalve de artikelen 4, 1°, en 9, 1°.

4.2. De artikelen 4, 1°, en 9, 1°, van het ontwerp wijzigen respectievelijk de artikelen 14*undecies*/2, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 ‘betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken’ en 10*decies*/2, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 november 1997 ‘betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het basisonderwijs’. De eerstgenoemde bepalingen voegen een criterium toe, met name “nastreven van sociale participatie”[6], aan de criteria die de onderwijsinspectie tijdens het controlebezoek hanteert om te controleren of het verstrekte huisonderwijs beantwoordt aan de decretaal bepaalde doelstellingen.[7] Voor het vastleggen van deze criteria wordt rechtsgrond geboden door de artikelen 110/31, § 1, van de Codex Secundair Onderwijs respectievelijk 26*ter*, § 1, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 die de Vlaamse Regering machtigen om de criteria vast te leggen op basis waarvan de onderwijsinspectie controleert of het verstrekte huisonderwijs beantwoordt aan de decretale minimumeisen.

[5] Bij het onderzoek van de rechtsgrond kon de afdeling Wetgeving gebruikmaken van een rechtsgrondentabel die door de gemachtigde werd voorgelegd.

[6] Als gevolg van de invoeging van de artikelen 26*bis*/1, § 1, tweede lid, 6°/1, van het decreet basisonderwijs en 110/29, § 1, eerste lid, 6°/1, van de codex secundair onderwijs bij respectievelijk de artikelen 5, 5°, en 26, 5°, van het decreet van 18 juli 2025 ‘over de lerenden en de organisatie van het onderwijs’, is één van de elementen die de “verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs” moet bevatten, “de wijze waarop de sociale participatie van de leerplichtige wordt nagestreefd”.

[7] Zoals respectievelijk bepaald in de artikelen 110/28 van de Codex Secundair Onderwijs en 26*bis* van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997.

‡LW-DBHZMCBBJ-HIAECYX‡

Zoals de Raad van State in advies 77.713/1 van 30 juni 2025 heeft opgemerkt, zal de onderwijsinspectie, bij de toepassing van dit criterium, erover dienen te waken dat ouders niet verplicht worden om hun godsdienstige of filosofische overtuiging kenbaar te maken, of andere aspecten van hun privéleven mee te delen, waardoor op onevenredige wijze wordt geraakt aan het recht op bescherming van het privéleven.[8]

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5.1. In de rubriek 'Rechtsgronden' van de aanhef, dienen de volgende artikelen te worden toegevoegd:

"- artikel 26*ter*, § 1, van het decreet basisonderwijs, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2013;

- artikel 110/31, § 1, van de Codex Secundair Onderwijs, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013;".

5.2. In de rubriek 'Rechtsgronden' van de aanhef moeten bij een aantal bepalingen de nog van kracht zijnde wijzigingen correct worden vermeld.

Bij de vermelding van de artikelen 26*ter*, § 2, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, 110/31, § 2, van de Codex Secundair Onderwijs en 6, § 4, van het decreet van 27 april 2018 'betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding', dient de correcte datum van het decreet van 18 juli 2025 'over de lerenden en de organisatie in het onderwijs' te worden vermeld, namelijk "18 juli 2025".

Bij de vermelding van artikel IV.35/3 van de Codificatie 'sommige bepalingen voor het onderwijs' van 28 oktober 2016 dient aangegeven te worden dat die bepaling is "ingevoegd bij het decreet van 7 juli 2023 en gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025".

Artikel 4

6. In het ontworpen artikel 14*undecies*/2, derde lid (artikel 4, 2°) zijn de woorden "van dit besluit" overbodig en dienen ze te worden geschrapt.[9]

[8] Adv.RvS 77.713/1 van 30 juni 2025 over regeringsamendementen bij het ontwerp van decreet dat heeft geleid tot het decreet van 18 juli 2025 'over de lerenden en de organisatie in het onderwijs', *Parl.St.* Vl.Parl. 2024-25, nr. 312/3, opmerking 5.3.1 *in fine*.

[9] Zie Omzendbrief betreffende de wetgevingstechniek, VR 2019/4, aanwijzing 135.

‡LW-DBHZMCBBJ-HIAECYX‡

Artikel 9

7. In het ontworpen artikel 10*decies*/2, derde lid (artikel 9, 2°) zijn de woorden “van dit besluit” overbodig en dienen zij te worden geschrapt.[10]

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Wim GEURTS Pierre LEFRANC

[10] *Ibid.*

‡LW-DBHZMCBBJ-HIAECYX‡